

860

G

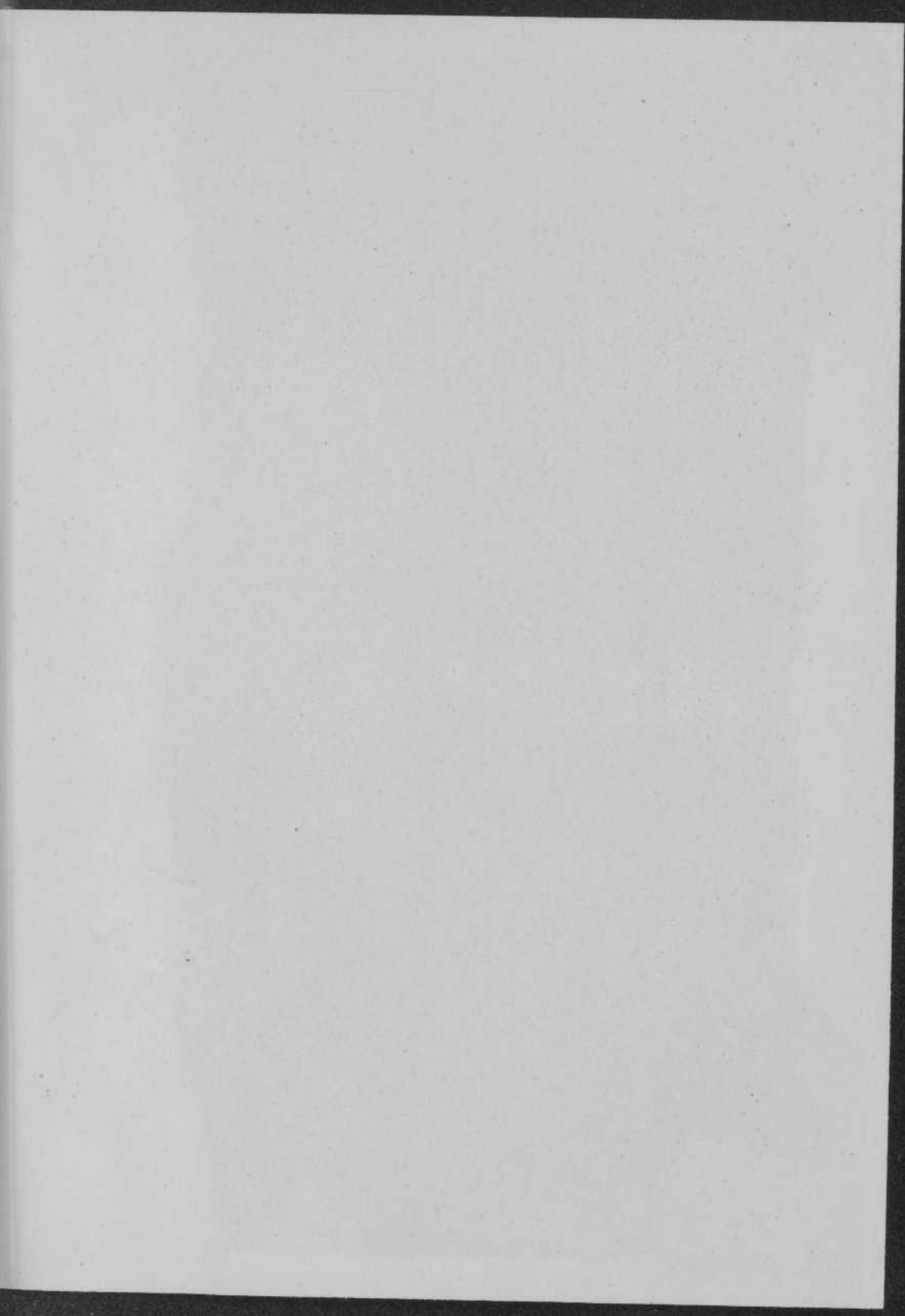
107

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

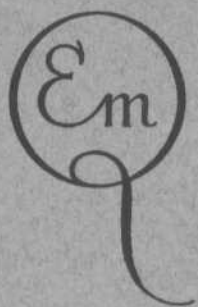

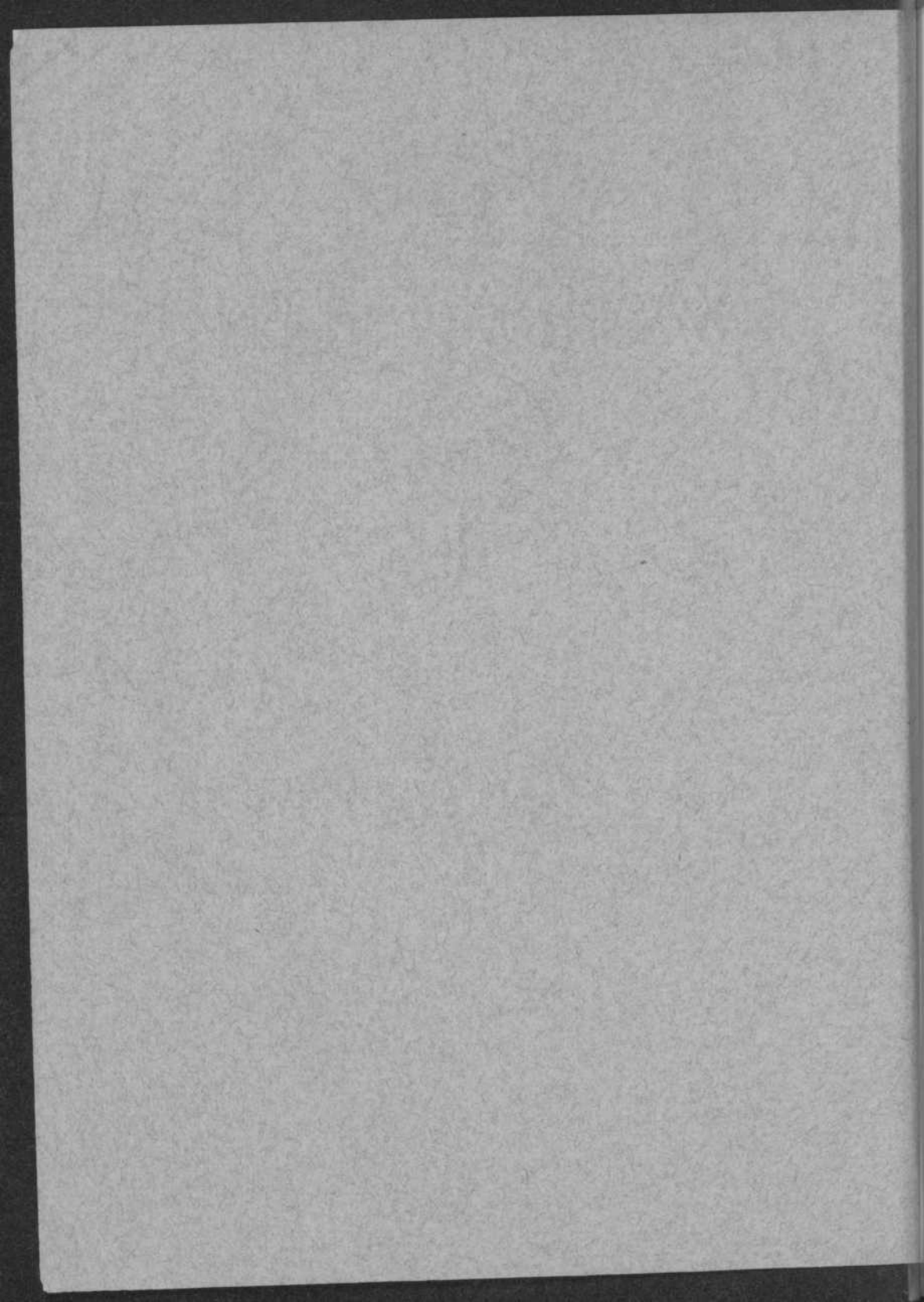
0954 3411

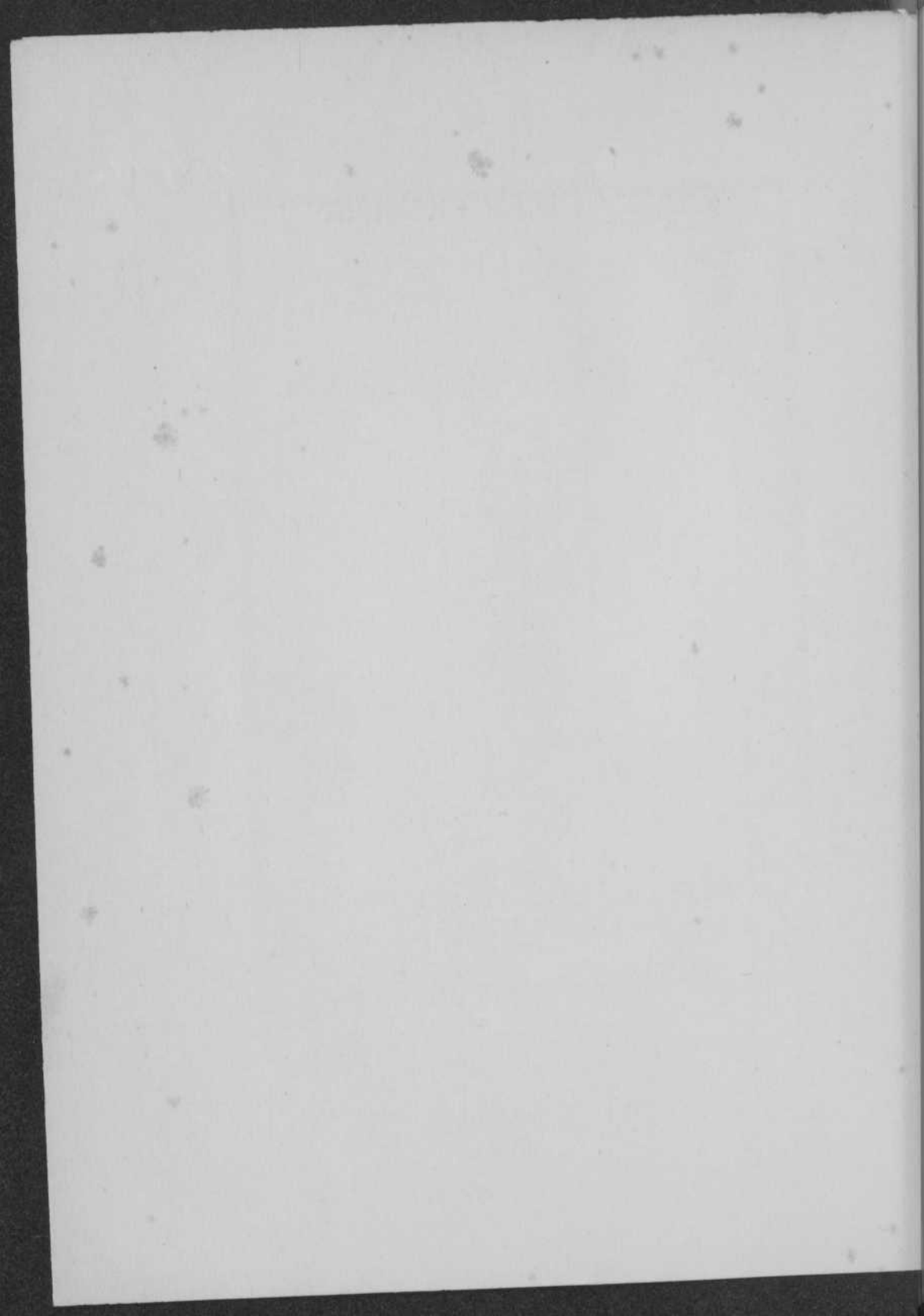
S. PINKHOF
DE
WACHTWOORDEN

DE WACHTWOORDEN

860 G 107

45540.

S. PINKHOF
DE
WACHTWOORDEN

MCMXXX
N.V. EM. QUERIDO'S UITGEVERS-MIJ
AMSTERDAM

WACHTWOORDEN

DE WACHTWOORDEN

Na elken heeten heirweg komt een poort.
Daar groet een wachtwoord mij
Uit schaduw-nis opzij
En 'k spreek het na, zooals ik 't heb gehoord.

Het houdt mijn schreden bij
Wanneer ik, door vér bergenblauw bekoord,
Op weg ben naar nog afgeleegner oord
In 't laaiende getij.

Dan vergezelt datzelfde woord mij, zacht
Verkoelend, als een bron ontstegen,
Tot ik de poort bereik, die mij verwacht.

Soms hoor ik zingen alle saamgeregen
Wachtwoorden, meegekregen nacht na nacht
En meegedragen op àl hooger wegen.

NACHTREGEN

In den nacht lig ik wakker en hoor
Niets dan den sprekenden regen
Die sust en troost.

Daar gaat buiten geen druppel teloor.
Overal komt hij gezegen
En onverpoosd.

Somtijds zwelt hij, en soms wordt hij zacht,
Bijna een kus, of de aarde
Heel week hem vroeg:

„Wees nu stil, maar blijf bij mij en wacht,
Wacht tot ik verder bedaarde...
't Is zóó genoeg!”

En de regenstem, dralend in 't duister,
Spreekt nog van teedere dingen
Voor 't leed alleen, —

Dan, door blijder en wijder gefluister
Durft hij weer deinende zingen, — —
Ik droom meteen.

HET MIDDAGT

Het middagt. Er gorgelen enkel nog loom
Wat kippengeluidjes. De wereld gaat dutten
In 't stovende zonlicht. Ik laat mij beschutten
Door 't loover, dat aanwuift mijn wakenden droom.

Opzij van die wolk schuift een bleekblauwe wei.
Daar stuur ik mijn rappe gedachten te stoeien,
Die mogen zich ook eens met niets-doen vermoeien
En plukken wat zorgloosheidsbloemen voor mij.

De hemelwei neemt mijn gedachtetjes mee.
Tot achter die laan zijn ze nu al gedreven
En ik lig alleen. Door het gras ritselt even
Een grapje over mij. Ik lach soezende mee.

Er peutert een torretje over mijn hand.
Kijk, heeft het den weg naar een vinger gevonden?
Nee, toch naar mijn mouw. Het is eigenlijk zonde:
'k Verroer mij en sta nu maar op van het land.

BRAND

In een bangen, hoogen gloed
Branden af de westerzalen!
Vlammen vliegen. Vonken dalen
Hun tegemoet.

Zelf beschenen, staren 't aan
Alle dingen, ingehouden.
Niets, dat anders durven zoude
Dan stil te staan.

Stil in eerbied draalt het uur,
Nu een hitte ongemeten
Drijft, door wijde hemelspleten,
Het bare vuur.

Uit het purper druppelt rust.
Smeltend goud vertroost de oogen.
Wonder, boven elk vermogen:
Kreet Gods, die sust!

VREUGDE

„Geen denken heeft ons uitgedacht:
Wij zijn de hoogste strijd der dingen.
De sterksten zullen 't Al bedwingen.
Zij wetten aan elkaar hun kracht!”

Zoo neemt ge uw beurt in 't drukkend dringen
Tot waar uw sterkere u wacht...
Daar spelen kinderen... gij lacht!
Daar bloesemt Mei... uw hart wil zingen!

Ik voel: Wij hebben wijder zielen,
En draag op mijn gewaad
Den glans van vreugden, die er vielen!

Mij laat die overmaat
Van leven ruimte om te knielen:
Ik lach... dus God bestaat!

NACHT

Mijn eigen gewijd uurtje nacht,
In 't lampelicht-blanke oord
Dat noodend gereede staat,

Tot rustig een fijne gedacht
Gekleed in een sierlijk woord
Als gast aan mijn tafel gaat!

Zóó heilig voor allen één dag!
Voor allen zóó rein een plek
Terzij van hun dollen loop...

Ik lach met een knielend ontzag:
Klein waak ik bij nacht, en wek
De reuzen der wereldhoop!

STRIJD

Heb je den strijd nog voor den boeg,
Voel dan je moed: Er is tijd genoeg!
Laat je maar hooren! Doe als de meeuwen
Die hun onrust de lucht in schreeuwen
Onder den hemel, vol windveeren wuivend,
Boven het water, bij vlagen al kuivend!

Waait de storm je haast van den grond,
Doe als de meeuwen en hou je mond!
Leer van hen, iederen voorsprong te zoeken
Fel en gespannen! Geen tijd tot vloeken!
Bij ieder geluid ware asem verloren!
Dan kom je eindelijk iets naar voren!

ALS DE ROTSEN

O pijn, als de eeuwige rotsen te staan!
Langs ons gaat de stroom der verbeelding in twee,
Schiet verder, hereenigd, maar voert ons niet mee
Waar blij alle vastheid in damp zou vergaan.

De damp hoeft alleen maar te worden gezwaaid
Vermakend den juist nieuwgeborenen wind,
Die veel meer mag doen dan op aarde een kind
En gretig in 't wollige wolkendek graait.

De vreeslijkste beesten, de ruchtigste buit
Zijn wind-kinds àndravend, wégrennend geluk.
De torens, die 't stapelt, zijn dadelijk stuk,
Maar de aarde, deemoedig, bouwt schoonheid er uit.

Verbeelding, kon jij onze zwaarte maar aan!
Ontwortel ons! Kom, met een ruk en een duw
Iets moois van ons maken, — want wat zijn we nu?
O pijn, als de eeuwige rotsen te staan!

SCHEPEN

Mijn hart is bij de schepen
Die teekenen, met staal en hout,
Hun wegen stout
In schitterwitte strepen

Op immer ànder water
Van 't zèlfde eindeloze diep,
Dat nimmer sliep
En nooit zal rusten later!

O, God! Gij Zee der menschen,
Gij, Die — gekend of niet — hen trekt,
Hun willen wekt
Naar ver gestelde wenschen, —

Mijn hart is met wie schrijven
Op uw vernieuwings-loutren vloed
Den korten groet
Der drangen, die hen drijven!

En stoomt en fluit en vlagt er
De menschenhaven druk dooreen, —
Zij leeft alleen
Door U — de Zee — er achter!

DE ANALYSTEN

Word-je bang voor de diepte van Dood?
Merk-je 't eindeloos verdere zakken
Van je lijn met het peilende lood,
Dat wel haakt, maar niet stuit, bij de wrakken?
Laat dan los en wees zóóver tevreë:
Ging de lijn op, het lood trok je mee!

Word-je bang voor de teerheid der Min?
Is dat vlindertje nimmer te vangen
Of het schiet allen glans erbij in,
En je schaamt je — verbaasd — je verlangen?
Ga dan zitten, heel stil, in het land:
Misschien vliegt ze uit zichzelf op je hand!

Word-je bang voor de hoogte van 't Zijn,
Voor de hangende toevals-lawinen?
Doet de ijs-top je oogen zoo'n pijn,
Dat je vraagt, waar de tocht voor moet dienen?
Rust maar uit. En het doet er niet toe
Of je 't hier ziet of ginds. Je bent moe.

WOEDE

Tast rond in 't hol, waar ze u het vuur ontroofden, —
Trap telkens in de asch van het gedoofde, —
En bij u, als een angstig kind, het Goede
Dat rilt... Daar komt uw woede!

Daar is uw woede, grijpend àl 't voorhanden,
Wegsmijtend de aarde in de zonnebranden
En dan de zon — als werptuig van uw toorn —
Naar God, of wie wil hooren!

En uit die woede valt gij door de sfeeren
Met heeschen kreet. Het Goede vat uw kleeren.
„Het leeft!” beseft gij, zwijmend uit uw krachten...
Het Goede alleen zingt zachte.

OP WEG

Maar o, wat ligt de weg nog heet
En eenzaam tot den einder toe.
Ik mag niet rusten :

De drijver in mij houdt mij beet.
Zelf ben ik toch allang zoo moe.
'k Zou water lusten.

Opzij, in 't groen, gaat veel gerucht:
Daar spieden ze om mijn schreden heen,
Die verder moeten.

Zij hebben schaduw, drank en vrucht.
Soms schiet een lach uit. Soms een steen
Vlak voor mijn voeten.

't Is ook zoo dwaas: Mijn voortgaan loom
En hoe 'k de oogen dek, geplaagd
Door tèn veel klaarheid.

Zij grinniken. —
Toch is 't geen droom
Wanneer je eenmaal bent gejaagd
Op weg naar waarheid!

'T GOEDE UUR

't Goede uur
Zonder duur:
Met een ander ver te loopen,
Ieder luik van 't denken open,
Om de dingen uit te spreken,
Die te voorschijn móéten breken:

Over gang van mensch en landen
En de lichten, die daar branden, —
Over de verborgen haarden
Die bereiden 't lot der aarde,
Vonk in menschjes diepst beneden,
Gloeden in de volker-steden, —
Over werelds waar gezicht
En de Hand, die 't masker licht!

Heen en weer,
Als het veer
Tusschen tempels aan een stroom,
Gaan de woorden, vol en vroom
Van de beevaart die zij dragen:
Bedevaart naar beter dagen!

UIT HET NAJAAR VAN 1918

I

God, die uit Uw stilte denkt en maakt
Deze ontroerde dagen, één voor één,
Mogen wij U zeggen

Hoe Uw willen in ons openraakt?
In één simpel menschenwoord alleen
U te voeten leggen

Elk dezelfde, afgeleden pijn:
't Licht werd in mijn doodsche dagen mat.
Ik doorjaagde jaren

In betonnen koker-kamers klein,
Waar mijn oog niet dan koud ijzer had
Om op af te staren.

'k Was beangst voor wat een ander deed.
Eigen baat alléén, werd in den nood
Sterkste eisch van leven,

Tot een drank, waardoor ik ál vergeet
Maar behoud het strijden en den dood
Mij is ingegeven.

Nu opeens... mijn meisje staat op straat!
O, zij leeft, en wacht nog, daar omlaag!
Ik... mijn vuile handen!?

Ik... mijn hoofd vol mededingershaat!
Ik, die diefstal in mijn kleeren draag,
Leugen aan mijn wanden!?

Staat ze er nog, mij wachtende stil-warm?
Maar dan gauw! 'k Moet eindelijk naar haar toe
Vóór zij weg zou schrikken!

Liefde, nieuw gevoelend in mijn arm,
Toch getrouwer dan ik ben en doe,
Laat mij eerst wat snikken!

II

Vraag naar de ziekte niet,
Honger niet,
Winter niet!
Ziekte is eigene plaag, en vergeten.
't Lijf loopt het stormend gebeuren te eten,
Warmt zich aan gloed, die ontsteekt àl 't gebied!

Luchten gaan stil voorbij,
Stad voorbij,
Veld voorbij,
Luchten bestaan niet, voor menschen die draven
Om in den akker des tijds te gaan graven,
Staanden en starenden dringend opzij!

Geen, die zijn leven telt,
Medetelt,
Even telt!
Muren van eigen beleid zijn gevallen:
Wat er gebeurt, dat gebeurt voor ons allen!
Ga erin voort, of verga in 't geweld!

God, die zóó toekomst maakt,
Zeker maakt,
Beter maakt,
Wat kunnen wij van Uw daden begrijpen?
O, houd ons rein, en erbarmend doe rijpen
Rust, vóór de ziel door Uw vlam wordt geraakt!

RIJKDOM

Rijkdom, zwichtend van zijn zomertroon,
Moede, in der boomen boog te zweven,
Heeft zich gansch den vlakken grond gegeven,

Want de grond maakt weelderig vertoon:
Goud en rood, gedekt met doffe waden,
Dan weer goud, doordanst van vlammenraden!

Toch.... alleen verwachtings schat bestáát,
Rijke, vrije, leeggehaalde boomen,
Waar het nieuwe, versch van God, zal komen!

Heil u, hout, dat naakt de lucht in slaat,
Ongebonden van de scherpe buien
Eischend en behalend 't zachte Zuien!

IN DEN MIST

Het mist de kille kaden langs,
Het mist de grijze straten toe.
    Het mist iets bangs,
    Ik weet niet hoe
Het verderop de wereld gaat,
Of zij wel veilig òm mij staat
    Of mij verlaat.

En naast mij gaat een fluisterstem:
„Die mist stelt ook jouw leven voor!”
    Ik spot met hem,
    Maar hij gaat door:
„Je treedt àl tastend.... hoe weet jij
Wat voor je uit ligt en opzij,
    Dan heel dichtbij?”

Er is een breede, blauwe stroom,
Een huis met jolig steenfestoen,
    Een ranke boom,
    Een glooiing groen!
Zij zìjn in mijn herinnerings-schrijn
En zullen in het daglicht rein
    Er wèder zìjn!

De schoonheid van het eeuwig recht,
Wij dragen haar van vroeger mee.
Ze is ééns gezegd....
En óver 't wee
Waait zij ons uit de toekomst aan!
Ik zie een verre, klare baan
Wijd opengaan!

DE ZWERM

Eén diertje uit den grauwen zwerm gekomen
Omlaag en in de zachte hand genomen:
Wat wàs 't een wonder, in zijn keur
Van lijn en kleur!

Bij nacht — toen overvielen zij den akker!
In 't dreinend, malend druischen werd ik wakker,
Liep 't land op, walgende en wee
En maakte 't mee:

Met afgebeten blad en al, in doffe
Als klokketik steeds wèèr verwachte ploffen,
Zoo dropten ze uit den boom in 't gras,
Waar 't ziedend was

Van de ongetelde fijn-voltooide bestjes,
Van de eindeloos herhaalde wonder-feestjes,
Elkander doodend in hun druk.
En 't land ging stuk.

Geen wezen leeft in Goddelijker lijnen
En geeft van 't zonlicht rijker wederschijnen
Dan soms, als 't zoo geviel,
Eén menschenziel!

Maar in het donker is een ramp genaderd.
De koele stilte is al weggeraderd.
Het schettert, tingelt, sist en fluit
Néer op de buit!

Al die millioenen wonderen bijeenen,
Zij jagen, botsen, — sterven op de steenen!
Géén ander wonder blijft in stand —
Geen bloem in 't land!

Daar zijn geen vragen meer, die niet gesteld zijn,
Geen dagen meer, die niet ten eind gekweld zijn,
Geen opgetogen harten meer!
De mensch streek neer!

FABRIEKSTAD

Nu komt haar eigenlijk geluid:
Met vrouwenstemmen gillen
Sirenes wilde spanning uit!
De kracht der hitte wordt gespuid
En sleept ons uit ons willen!

Wij zien ons zelve aan het stuur
Van heete wagens zitten
En langs de straten, muur na muur,
Bromt grimmig het gevangen vuur,
Daar dampet en stampet de hitte!

Maar binnen in ons wordt het koud.
O, onze sterke handen
Aan 't stuurrad laten los het hout
En grijpen, sidderend en oud
Het hart, waar 't niet wil branden!

DE SCHEUR

Een scheur trekt, midden tusschen wijn en brooden,
In 't laken dat hun tafel tooit.
Nog spelen ze in één jeugd vermooid
Het eeuwig jeugdspel: Ouden tijd te dooden!

Maar hier, verbeter en berooid,
Hokt saam een troep, die kent en vreest de nooden.
Dáár dolt een bende, bleek en naar-de-mode:
Zij willen dansen — denken nooit!

En allen, opgestaan van dezen schijn,
Gaan maken 't wezen van den tijd die komt.
Hoe onverstelbaar zal de scheur dan zijn!

Let op: Na elken botten dansdeun gromt
Een zware haat. En schuw houdt sluipvenijn
Zich in de rammelende vreugd vermomd.

WAARDE

Wij geven gestalte aan gestapelde macht
Of jagende kracht
Als wij bouwen!
Van gistende spanning met 't ander geslacht
En van den nacht
Kunnen wij zingen —
Maar ach: wáár zijn de dingen
Om van te houen?

Waar bleef — in eerbiedige kloekheid gemaakt,
Vrij aangeraakt —
Het onbezwaarde
Van één vraag, die heden, verhuld of naakt,
Naar onder haakt
Al't oud ontdekte
En al het zoeeven verwekte:
„Wat is de waarde?”

Cijfers, waarmede men waarde meet,
Zijn op ons kleet
Met rekenwielen
Gestempeld, dat ieder van buiten al weet
Hoeveel van leed
Of vreugd, naar behooren,
Of schoonheid — moet gloren
In onze arme zielen!

LEDIG

Als alle landen diep doorvroren staan
En alle leven ligt vergeten...
O, dan der dagen groei te weten!

Is alle smart door 't zwakke hart gegaan
En voelt het niets meer van de dingen,
Dan is het eindelijk rijp tot zingen!

Als alles leeg zal zijn in 't oude huis,
De laatste doode weggedragen,
Dan mag 't door wijde ramen dagen!

Soms bid ik angstig: Dood, versmoor 't gebruis
Van rijk Europa! Maak het ledig
En daarna pril, en licht, en vredig!

NA TIEN JAAR

I

De wereld zet zoo'n lief gezicht!
De staten knuffelen elkaar
En de partijen vleien maar.

Hoe was 't ook weer in 't bar Gericht?
De landen lagen rauw gewond.
De waarheid opende haar mond.

En ieder, in de ellendigheid,
Zweeg even bij haar donker woord.
Daarna is 't in applaus gesmoord.

Maar nu keert de onrust van dien tijd
Terug: Wij knipperden te laf
Toen God ons licht in de oogen gaf!

Rondom wordt veiligheid geveinsd,
Doch onder ieder klasse-kleed
Is nu de dolk al stoot-gereed.

Elk staatsbestel, dat minzaam grijnst,
Meet, waar 't een ander aanstonds raakt.
De wereld congresseert en kraakt.

II

Ze hebben den hamer voorzichtig gelegd
Op ons fijne porcelein.
't Bleef heel — dus of we nu veilig zijn!

Het schrikwoordje oorlog werd niet meer gezegd:
Het stond niet langer goed
Te denken aan het vergoten bloed.

Ach, toch is de hamer minstens zoo zwaar
En even boos bedoeld
Als toen wij zijn slagen hebben gevoeld.

Hij wacht op een stevige vuist nog maar,
Die vroolijk weer eens toont
Dat staal niet met aardewerk samenwoont!

Wij hadden een andere vuist gedacht,
Geheven uit het leed!
Waarom greep die niet den hamer beet

En smeed hem met zulk een verbitterde kracht,
Dat hij flitsend langs ons oog
Op de uiterste rotsen aan stukken vloog?

IN DEN DAGERAAD

Daar schreit een kindje in den dageraad...
Behoedzaam treedt de nieuwe dag
Zijn landen binnen.

Zijn prinslijk overschouwende gelaat
Gaat stralend open in een lach
Van feest-beginnen.

Het menschenkindje schreit hem in 't gezicht.
De menschenleven-morgen wil
Geen prinsendroomen.

Het jong verdriet roept áán het jonge licht,
Dat, niet begrijpend, wijd en stil
Blijft verder stroomen.

REGENLIEDJE

De stad ligt schunnig half gehuld
In 't stof. De zon blinkt valsch verguld:
Een lamp van driehoog-achter!

Door de heete straten raast
Genadeloos de menschenhaast:
Die kan en mag niet zachter.

De zon is zeker leeggebrand
Of stuk. Daar gaat ze langs den wand
Zielig doovend zakken,

Maar kroeze paarden komen op
En sleepen moeizaam naar den top
De zwarte regenbakken.

Het groen kleurt als een bange kreet
Zoo fel — dan heeft het duister beet,
Hier op den grond en boven!

't Schuift het stortbad nog wat recht;
De arme stad is vastgelegd
En moet er aan gelooven!

Juichend slaat het water neer!
De menschen, bang voor natte klee,
Laten zich verjagen!

Door den regen komt wat licht
Als een bruidjes aangezicht
Sluierig zich wagen.

Nog af en toe breidt zich een kring,
Langzaam van bevrediging,
Door de klare plassen.

De hemelkraan is dichtgedraaid!
De wolkendoek wordt drooggewaaid!
De wereld is gewasschen!

EEN UIT HOLLAND

Daar komt een uit Holland. Zou die dan niet rein
Van sagen-blanketsel zijn?
Hij gaat naar de bergen om stijgende lijn,
Om hitte van 't klimmen in koele atmosfeer,
Om 't zien in de ruimten neer!
Romantische zoetigheid smaakt hem niet meer!

Nu rust hij en waakt. En zijn raam opent wijd
Op 't woud aan de overzijd
En 't stadje daarvóór, dat zoo duizelig glijdt
In 't duister, van daken op daken omlaag.
De sterren verschuiven traag
Hun uren. — De ruimten herhalen hun vraag.

Zoo zwart als de spits van een sprook-kathedraal
De sparren staan allemaal
Te droomen hun huiverig heksen-verhaal, —
En ergens, heel diep in den nacht uitgehold,
Een waterval bonkt en grolt — — —
En zoo is hij tóch uit zijn klaarheid gerold!

VERLANGEN

Uren al, uren al schuifel ik klein
Over het bonkige toppen-gedein,
Maar nòg mijn verlangensklok blijft aan het luiden
En roept, naar waar ijsblinkend wenkt in het Zuiden
Der Alpen flitsende lijn!

Over de horizontnevelen heen
Steigeren de Alpen. De aarde verdween
Er achter de verten. Zij zijn van den hemel:
Zoo koud als de sterren is 't wilde gewemel
Van spitsen, strevend dooreen.

't Keert over middag; het wendt zich naar West.
Koud staan de Alpen alleen. Heel de rest
Der wereld heeft vleiend mijn schreden omsponnen:
„Ga rusten en droom! Geef den weg toch gewonnen!”
En bindt mijn voeten ten lest.

Twee zijn de ruischingen zonder geluid:
't Schuiven ineen en het spreiden wijduit
Van stapelend onweer, in zontrilling wachtend, —
En ademend woud, stout de diepten uit trachtend
Maar halver helling gestuit.

't Ruischt door de hal van mijn bergpaleis.
Stram waakt het woud om den troon, waar ik rijs!
Fluweelige weide hangt rijk van de wanden!
Wat drift is in mij, dat mijn oogen tòch branden
Naar 't blauwe, priemende ijs?

TESSINO

Het kàn dus: Heel den blauwen dagtijd talmen.
Gerust bij 't werken ook de eigen vreugd
Beoefenen. De haast is dus géén deugd
Die meer telt, dan een minnelied te galmen

Dat zelf niet zwaar is, wijl het prijst de jeugd,
Jeugds vlammenrozen tusschen rijpe halmen.
De werkman kijkt omlaag: Daar ritslen palmen
Voor 't zon-besprenkeld meer, al sinds hem heugt.

En 't kàn dus: Gansch van plicht en plannen ledig,
In 't heete uur of 's avonds enkel zijn
Een vriend in 't dorp, niet meer. Waar bleef 't onvredig
Geknaag bij stilte? Zelf-doorzoekens pijn
Waartegen ik mij anders schuw verdedig?
Naar 't domme Noorden stommelt ver een trein.

DE ZOMER IS IN 'T ZAÂL GETILD

Als de zomer donker wordt en 't regent uit den treuren,
— Wat kan er ook gebeuren?
De zomer is in 't zaâl getild,
Wij hebben 't allen zoo gewild! —

Als het loof te huilen hangt in 't lange avond-grauwen,
— Een zwaar gedragen rouwe:
Het is niet koud en 't voelt niet warm.
Het is al rijk.... Dat maakt zoo arm!

't Is al rijk. De aarde ligt in vloed van groen gezonken,
Maar zonder bloemenlonken.
't Is nu àl bladeren en gras,
Alsof dat bloeien zonde was.

In mij brandt iets dat alleen bij voor- en najaar deugde:
Mijn sterke kindervreugde
Om in 't voltooien op te gaan
En 't heel voltooide stuk te slaan!

DE BERK

Die witte berk,
Die heeft mij iets te zeggen!
Ze staat zoo open en zoo teer.
Ze bloeit zoo broos haar katjes neer,
Die heen en weer
Soms willen met een windje meel
De groote boomen gaan gedwee
Voor mij opzij, dat ik de fee
Wat onbevreesder nader kom.
Die weten me eenmaal kinder-dom:
Waar anders ben ik dichter om?
Nu sta ik vragende erbij
Te wachten, of de fee wat zei...
Ze lacht om mij!

Die jonge berk,
Die heeft mij iets te zeggen!
Ze buigt haar stam zoo zacht en slank!
De hemel kust haar koel en blank!
De wind heeft klank
Als ze in dit loover spelen gaat!
Zóó als de rij der vrienden staat
Ter bruiloft van een kameraad,
Zoo leidt het bosch mij goedig uit

Naar waar de berk, mijn zomerbruid,
Mij 't hoogste zomerfeest beduidt!
Maar als mijn oog blij binnenziet
De luchte diept' van haar gebied,
Dan spreekt ze niet!

Die berkeboom,
Die heeft mij iets te zeggen!
Hij reint den rooden zonneshijn
Met wit en goud! Wat moet hij rein
En heilig zijn!
Als jongeren van een hoog profeet
Staan bruine boomen stil gereed
En wijzen 't pad. En of 'k al weet
Dat hij mij toch niets openbaart,
Ik moet hem vragen! 't Is mijn aard:

Want altijd ben 'k ter bedevaart
En altijd bruidegom en kind,
Dat, op den weg naar wat het mint —
Zichzelven vindt!

IN DEN NATTEN AVOND

In den natten avond starend, tusschen 't bladerengedein,
Zie 'k omlaag een plekje klein
Van het wijd bewogen water. 't Heeft een enkel vonkje glans
In een stagen, stommen dans,
En van schaarsche regenkringen af en toe een sidderlijn.

Is 't mijn hart? Ik kèn dat glanzen, in mijn rusteloze bloed,
Donker deeltje van een vloed:
Telkens neemt het uit de groote, stroomende onzichtbaarheid
En verstroomt te zelve tijd
Met een stillen regenrimpel in den nacht, die zwijgen moet.

STIL GEWORDEN

Van overgroote weelde is het stil,
Stil geworden tusschen de boomen
Waar zon tot aarde was gekomen.

Wat verder nog gebeurt, is zonder wil:
Vallens vol beladen gaarden
Dragen de nieuwe vrucht der aarde,

En vol is 't licht, zacht sproeiende van goud,
Dat eerst zoo hevig werd gegeven.
Nu is 't, genoegzaam, hier gebleven.

De aarde en 't licht, dat haar omvangen houdt,
Rusten: Eén wezen, prachtig volschapen,
Vredig verglijdend naar 't diepe slapen.

TERWIJL HIJ SLIEP

Terwijl hij sliep zag ik mijn kleinen jongen:
Eén armpje over 't dek gestrekt,
Het andre onder 't hoofd, in rust gevouwen.
Met zoeten schrik heb ik bij dat aanschouwen
De gansche gaafheid her-ontdekt
Die wij wel wenschten, maar naar onder drongen.

Toen ging van uit mijn hart een trots aan 't gloeien
Door heel mijn lijf, als heete wijn:
— Hij is van mij! Van mij dit prachtig leven! —
Maar 't werd, alsof mijn kind me iets moest vergeven.
Kwam 't van zijn fijne voorhoofdslijn,
Waarachter al een wil begon te groeien?

Was het zijn daad, nog schimmig, ongeboren,
Maar rijpend in zijn kleine knuist?
De tinteling van eigen trots werd doffer,
En 'k zei stilweg mijn weelde èn mijn offer:
— Behoor jezelf! Zoo zal je juist
Het zekerst mij en mijn geluk behooren! —

MODDERTIJD

Uit de grauwe, kille kamer
Kijk ik op de natte straat
Die glimmert beneden.

'k Ben vandaag geen cent vooramer
Dan de voddeman, die gaat
Om rafels van kleeden.

Kijk ze daar de putten leegen:
Borrelende modderboel
In lekkende bakken.

En al weer ik mij ertegen:
Al die modder trekt me. 'k Voel,
Ik voel mij al zakken!

Rondom zie ik niets dan 't arme.
Niets van alles boven mij
Dan karikaturen.

Waar is anders nog erbarmen
Dan in 't langzaam gaan voorbij,
't Verdwijnen der uren?

DE GEVELDE

Daar ligt hij. En de huiver van 't gebeuren
Blijft over de aardkluit, die zijn wortels in
Hun stervensgreep niet los meer konden laten.
Een deerlijke ongewendheid hangt te treuren:
Wat heeft die stam, zoo op den grond, voor zin?
Het liggen hoont de statie van zijn maten.

Ontwijdend raakt mijn vinger aan de twijgen
Die wuifden boven in de weidsche kroon.
Ik zie nog sprokkels van de kraaiennesten
Waar 't stadig woelde en joelde zonder zwijgen.
Met deze drieste boeven in zijn woon
Hield hij zich jong en jolig als de beste.

Maar hier, de top! Hier kon een nietig-ranke
Verrukte lijster bij nawinter-dag
Zijn schallenden bevrijdingsroep beginnen!
De boom was kaal, maar zonnig vol van klanken,
Dat telkens iemand stil bleef staan, en zag
De eerste poort der Mei-paleizen binnen!

AAN EEN JANUARI-AVOND

Arceer voor mij den hemel weder
Met blanke lijnen, fijn en strak.
Blaas droomen onder 't blauwe dak.
Plooi wijdheid langs de wanden neder.

Je hebt wat anders nog te schenken
Dan een kwartiertje langer licht:
Je handen zie ik, hoog gericht,
Iets uit de stille verte wenken.

Dan geeft het jaar een kinderroepje,
Een eerste liedje, zonder naam,
Dat niemand hoort, dan ik voor 't raam
En ginds een driftig spreuwentroepje.

HET LENTE-PAARD

'k Zag het zware lente-paard in draf!
Bol in de borst van zwoelte!
Waiend zijn manen-koelte!

En zijn kop boog trots van boven af,
Waar weer de wolkenstoeten
Dreunden hun dondergroeten!

Zijner hoeven daverend gedrijf
Schudde den schuwen akker
Overal òp en wakker!

'k Rook den rijken wasem van zijn lijf!
Damp van zijn drift-verlangen
Bleef in de boomen hangen!

DE STEM

De sterke stem der zee komt neergestreken
Van over 't strand heen en 't gerij
En al die huizen, hier bij mij
In 't wachtend avond-duin, en door haar spreken

Brengt zij bevrijding: Zij is vrij,
Wij kunnen niet, naar onze wijs, haar breken
In malle intervallen, of verweeken
Met wee accoord tot zoeternij.

Toch, licht ontwijden we onbedacht
(Een vinger, die het zicht rooft op een toren)
De verre, hoog geboren kracht,
Die zich, van ons onaangedaan, doet hooren.
Zwijg liever, vriend, of spreek héél zacht:
Ge praat de stilte en óók de Stem verloren!

JAGERSLIEDJE

Rust en onrust, beurt om beurt!
Van de roos, die t'avond geurt
Naar een daad, die voorwaarts sleurt,
Slingert mijn verlangen!

Barsch vooruit, niet fijn verward!
Anderer noch eigen smart
Merkt mijn al te bezig hart
In 't gedrang der drangen!

Schoonheid mijmert droef opzij.
Haar prinsesse-bruidskleedij,
Stil-ontstelde blik op mij
Boven blanke wangen,

Roepen me even aan haar poort.
'k Zie haar aan en dan, gestoord,
Ga ik — een verwijtend woord
Volgt me op mijn gangen.

'k Tuimel.... zoekend, nooit gesust:
Evenwicht, mijn diepste lust!
'k Hijg.... om 't fiere hert der rust
Eindelijk te vangen!

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

REPORT OF THE
COMMISSIONERS OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO
FOR THE YEAR 1900

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
REPORT OF THE
COMMISSIONERS OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO
FOR THE YEAR 1900

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
REPORT OF THE
COMMISSIONERS OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO
FOR THE YEAR 1900

INHOUD

De Wachtwoorden	5
Nachtregen	6
Het middagt	7
Brand.	8
Vreugde	9
Nacht.	10
Strijd	11
Als de rotsen	12
Schepen	13
De analysten	14
Woede	15
Op weg	16
't Goede uur	17
Uit het Najaar van 1918	18
Rijkdom	21
In den mist	22
De zwerm	24
Fabrieksstad	26
De scheur	27
Waarde	28
Ledig	30
Na tien jaar	31
In den dageraad	33
Regenliedje	34
Een uit Holland	36

Verlangen	37
Tessino	39
De zomer is in 't zaäl getild	40
De Berk	41
In den natten avond	43
Stil geworden	44
Terwijl hij sliiep.	45
Moddertijd	46
De gevelde	47
Aan een Januari-avond	48
Het Lentepaard	49
De Stem	50
Jagersliedje	51

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

